

Arbeiderbladet

De svek 4/11-93. sitt land

VI HAR i høst fått en ny debatt her i landet om de såkalte frontkjemperne, de fem-seks tusen nordmenn som under okkupasjonen meldte seg til tjeneste for Tyskland, avla eden til Hitler, og lot seg innrulle i Waffen SS.

Nå har noen av de gjenlevende og en voksende skare av forsvarere begynt å klage over den behandling frontkjemperne utsettes for i det norske samfunn. De forstår ikke at det er problematisk for norske myndigheter å velsigne at norsk hird skal få et minnesmerke for sin innsats på tysk side i den finske fortsettelseskrigen. «Er det virkelig nødvendig å plage denne lille gruppen gamle mennesker ytterligere? Har de ikke snart lidd nok?» spør en spaltist i Aftenposten. «Skal minnesmerker over falne soldater være avhengig av hvem som vinner krigen?» spør en innsender i samme avis.

Vi forstår ærlig talt ikke problemstillingen. I avisartikler og i fjernsynsdebatter har «den lille gruppen gamle mennesker» stått frem, ikke som stakkarer forfulgt av det norske samfunn, men som *troende nazister* som fortsatt forsvarer sine handlinger og sitt svik, som stadig forfekter «den ariske rases overlegenhet», som ennå har sitt hjerte hos sin fører, og som femti år etterpå fremdeles ikke har tatt inn over seg at det de trodde på – og åpenbart fortsatt tror på – la fredelige nasjoner i ruin og førte millioner av mennesker inn i utryddelsesleire og gasskamre. Det virker ikke bare smakløst, men sykt når en innsender som titulerer seg «professor dr. med.», i Aftenposten denne uken skriver at når tidligere stortingspresident Jo Benkow bidrar til at falne soldater «ikke blir vist respekt og ære», så kan det virke som en hevn for «de tragiske belastninger Benkow og hans familie har vært utsatt for».

Men nesten like ille som de gamle ikke-angrende frontkjemperne – de som på fjernsyn stolt fremhever at de var «besjelet av den store tanke» – er deres moderne apologeter, de historiske revisjonister – som gjerne begynner med å påstå at verken hirden eller Hitler kjente til utryddelsesleirene, og som ender med å hevde at utryddelsesleirene aldri eksisterte.

– Men, sier noen, «frontkjemperne var i hvert fall idealister, og idealister som er vilige til å ofre alt for sin tro, har i hvert fall krav på respekt?» Har de det? Idealisme kan ikke måles i intensitet. Idealisme må vurderes ut fra sitt innhold. Engasjement kan ikke måles i styrke. Det må veies i verdier. Det er forskjell på rett og galt – og ingen gammel nazist, intet fikst argument, ingen revisjonistisk analyse kan gjøre nazistenes ondskap og frontkjempernes svik til noe stort og sant og vakkert.

Frontkjemperne

Av Erling Welle-Strand

«Jeg kan bare trekke én konklusjon: I sitt hjerte er de fortsatt nazister»

DISSE ORD i anledning av en forvirrende diskusjon som har funnet sted i NRK-TV og i TV2 i den siste tid. Jeg ble oppfordret til å delta i en av disse debatter, men slike alvorlige spørsmål egner seg dårlig for «holmganger» og TV-slagsmål. Jeg holder meg til skrivebordet.

Det var mange av oss gammel-sosialister i Arbeiderpartiet som så med stor sympati på Sovjetunionen i 1930-årene. Vi fikk først øynene opp for Stalins hensynsløshet etter inngåelsen av Ribbentrop-Molotov-pakten mellom Nazi-Tyskland og Sovjetunionen og overfallet på Finland i 1939. Troen sitter fastere enn fornuften i menneskenes sinn.

Fikk frontkjemperne aldri øynene opp? Sitter troen fortsatt forankret i mange av dem? Betydde ikke Hitler-Tysklands skammelige fremferd noen ting for dem? Bruddene på inngåtte avtaler og pakter, innmarsjen i nøytrale land, jødefølgelsene, konsentrasjonsleirene? Alt dette var kjent for norske aviseslere i 30-årene. Allikevel – etter overfallet på Norge – svor de trokapsed til det tyske rikets «førere» og meldte seg til fronttjeneste.

Så kom det endelige bevis på nazismens ondskap – Holocaust, utryddelsen av millioner av jøder, sigøynere og andre «mindreverdige». Også mange nordmenn ble likvidert i nazistenes «Nacht und Nebel»-leire. Måtte ikke dette få dem til å ta det endelige oppgjør med fortiden? Jeg velger å tro at mange frontkjemperne gikk inn i seg selv og angret bitterlig. Men ikke de som foran TV-skjermen fortsatt forsvarer sine handlinger. Jeg kan bare trekke én konklusjon: I sine hjertener er de fortsatt nazister, tilhengere av den ufeilbare «førere», «den ariske rases» overlegenhet, retten til å utsette mennesker som i deres øyne er mindreverdige.

Før disse mennesker har avsverget sin fortid, kan man ikke tilgi dem. Heller ikke de forfattere som i dag forklarer, forsvarer og tjener penger på dem. Hva kan de ha skjönt av nazismens vesen?

Til slutt: Det settes i dag lett-vinte, ideologiske likhetstegn mellom kommunisme og nazisme. Stalins stat og Hitlers rike begikk begge store forbrytelser. Men den menige kommunist og sympatisør i Norge trodde at hans politiske evangelium skulle føre til et rettferdig samfunn, et samfunn hvor enhver ytet etter evne og fikk dekket sine behov. Vi trodde – Gud hjelpe oss – på paradiset. Den menige nazist trodde på «førerens» rett til å herske over sine medmennesker og hans rett til å dømme til døden. Ideologisk sett er dette som å sette likhetstegn mellom godt og ondt, mellom humanisme og satanisme.